

Una pagesia menystinguda

Text > TEIA BASTONS

Il·lustració > IVÁN GARCÍA

Recordo que un dia, quan era petita, el meu pare explicava a l'hora de dinar que uns *veranejants* (així els dèiem en aquella època) s'havien «servit» de l'hort de casa tomates, cebes o el que hi hagués, com aquell que va al súper, però sense passar per caixa. Ell els va cridar l'atenció i els va dir que allò era propietat privada, que agafaven coses que no eren seves, o sigui, que robaven, i que si volien podien agafar les pomes que havien caigut d'una pomera al costat del camí. Els *veranejants* li van contestar, ofesos, que no n'hi havia per a tant, que havien entrat a l'hort perquè es pensaven que no era propietat privada perquè no hi havia cap tanca. I ho van rematar dient-li que les pomes de terra estaven macades i que no les volien. La veritat és que jo en aquell moment no feia cas d'aquestes històries que es repetien, més o menys cada estiu, a Sant Feliu de Pallerols, el poble on vivíem a pagès. Amb els anys, em vaig adonar que al darrere d'aquesta actitud dels visitants hi havia, i encara hi ha, un gran menysteniment per la pagesia i pel que representa. Vaig tornar a recordar les anècdotes del meu pare quan en el moment d'escriure aquest article les principals carreteres i ciutats del nostre país estaven ocupades per enèsima vegada per milers de tractors i pagesos que deien prou a una situació que els aboca a la desaparició. Des de tots els punts de les comarques gironines i de la resta de Catalunya van enfilem cap a Barce-

lona per protestar en contra de la competència de la globalització, l'excés de burocràcia i els baixos preus. Va haver de ser la pagesia la que es va haver de traslladar a la ciutat per fer palès el seu malestar, perquè és clar que quan és el món urbà el que es trasllada a pagès, no veu o no vol veure cap dels seus problemes. Mentre els de ciutat, i els que manen, tinguin una imatge folklòrica de la pagesia, els seus problemes no tindran solució. No pot ser que quan ens traslladem a la Garrotxa, a l'Empordà o a la Cerdanya, com farem aquest estiu, només ens quedem amb la imatge bucòlica de les vaques pasturant (això sí, que no facin pudor i estiguin ben netes) i els productes del camp que a vegades comprem a un pagès o a la botiga del poble. La pagesia no hi és per fer maco, per fer una foto per penjar a les xarxes socials. La pagesia aporta una part del nostre menjar de cada dia. I de folklòrica, no en té res. Les explotacions, siguin més grans o més petites, són com una empresa, i donen feina a milers de persones. I com una empresa, han de ser rendibles. Però no ho podran ser si continuem sense aportar solucions que n'impedeixin la desaparició, solucions que no podran parar la globalització, però sí pal·liar-ne els efectes negatius. Perquè el que és clar és que, si no anem amb compte, acabarem veient la nostra pagesia en un museu format per quatre explotacions simbòliques per poder veure en directe una vaca i d'on surt la llet, quatre xais i porcs i quatre verdures.

